

Tietosuojaseloste: Työstä eläkkeelle -kyselytutkimus

Tämä seloste kuvaa henkilötietojen käsittelyä Työstä eläkkeelle -kyselytutkimuksessa. Tutkimuksen yhteydessä kerättävien henkilötietojen käsittelyssä noudatetaan EU:n yleisen tietosuojasetuksen ja Suomen kansallisen lainsäädännön vaatimuksia. Tietoja käsitellään aina tietoturvallisesti ja luottamuksellisesti.

Tutkimuksen nimi: Työstä eläkkeelle -kyselytutkimus

Rekisterinpitäjä:

Eläketurvakeskus (ETK)
00065 ELÄKETURVAKESKUS
Puhelin: 029 411 20
www.etk.fi

Yhteyshenkilö tutkimusta koskevista asioista:

Sanna Tenhunen
puhelin: 029 411 2492
Sähköposti: sanna.tenhunen@etk.fi

Tietosuojavastaava:

Marita Silmunmaa
Puhelin: 029 411 2383
Sähköposti: marita.silmunmaa@etk.fi

Tutkimuksen ja henkilötietojen käsittelyn tarkoitus

Työstä eläkkeelle -kyselytutkimuksessa kartoitetaan vastikään työelämästä vanhuuseläkkeelle siirtyneiden kokemuksia eläkkeelle jäämisestä sekä ajasta ennen eläkkeelle jäämistä. Tutkimuksessa kysytään eläkkeelle jäämistä edeltäneestä työstä ja työoloista, terveydellisistä ja sosiaalisista syistä eläkkeelle siirtymisen taustalla sekä taloudellisesta toimeentulosta eläkkeellä. Lisäksi tutkimuksessa selvitetään kiinnostusta ja kokemuksia eläkkeen ohessa työskentelystä. Kysely lähetetään 5 000 Suomessa asuvalle 2019–2021 työelämästä vanhuuseläkkeelle siirtyneelle henkilölle syksyn 2022 aikana.

Eläketurvakeskuksen tutkimustoiminnan tehtävänä on tuottaa korkeatasoista ja laajasti hyödynnettyä asiantuntijatietoa eläketurvan arviointiin ja kehittämiseen. Tutkimustoiminta on Eläketurvakeskuksen lakisääteinen tehtävä. Eläketurvakeskus on sitoutunut noudattamaan tutkimuseettisen neuvottelukunnan antamia hyvän tieteellisen käytännön ohjeita. Henkilötietojen käsittely perustuu Eläketurvakeskuksen lakisääteiseen velvoitteeseen, jonka perusteella Eläketurvakeskus voi myös yhdistää kyselyyn tietoja Eläketurvakeskuksen rekistereistä. Rekisteritietojen käytöllä lisätään tutkimuksen monipuolisuutta ja helpotetaan vastaajien työtä, sillä yhdistämällä tiedot rekistereistä näitä tietoja ei tarvitse kysyä vastaajilta. Lisätietoja Eläketurvakeskuksen tietosuoja-asioista löytyy verkkosivulta <https://www.etk.fi/tietoa-etksta/tehtava/tietosuoj/>

Aineistoja käytetään tieteelliseen tutkimukseen ja aineistojen käsittelyssä ja säilyttämisessä noudatetaan tutkimusta koskevaa lainsäädäntöä. Aineistoa käsitellään ja tulokset raportoidaan aina niin, että yksittäistä vastaajaa ei voida tunnistaa. Tutkimuksen tuloksia raportoidaan tutkimusjulkaisuissa sekä yleistajuisissa julkaisuissa, ja tulokset ovat saatavilla Eläketurvakeskuksen verkkopalvelussa.

Käsiteltävät henkilötiedot

Henkilötiedot on poimittu satunnaisotannalla Eläketurvakeskuksen henkilörekistereistä. Niitä käytetään yhteydenottoon ja rekisteritietojen yhdistämiseen kyselyvastauksiin. Yhdistämisen jälkeen tutkimusaineisto muutetaan muotoon, josta yksittäinen vastaaja ei ole tunnistettavissa.

Tutkimuksessa käsiteltävät tiedot saadaan tutkimuksen osallistujilta sekä Eläketurvakeskuksen rekistereistä. Tutkimuksessa osallistujilta kerätään heidän omien vastaustensa perusteella seuraavia tietoja: taustatiedot henkilöstä ja kotitaloudesta (kuten sukupuoli, ikä, kotitalouden henkilöiden lukumäärä, siivillisäyty sekä asumismuoto), tietoja vastaajan eläkkeelle siirtymistä edeltävästä työstä, työoloista, työpaikan sosiaalisista suhteista, terveydentilasta ja koetusta elämänlaadusta. Lisäksi kysytään kotitalouden tuloista, säästöistä ja veloista sekä vastaajien työskentelystä eläkkeen ohessa tai kiinnostuksesta työskentelyyn. Kyselyllä kerättävät tiedot koetusta terveydestä, hyvinvoinnista ja työkyvystä sekä taloudellisesta tilanteesta luokitellaan arkaluonteisiksi. Kaikkia tietoja käsitellään luottamuksellisesti lakia, huolellisuutta ja hyvää tietojenkäsittelytapaa noudattaen.

Kyselytietojen lisäksi tutkimukseen yhdistetään seuraavia tietoja Eläketurvakeskuksen rekistereistä: sukupuoli, syntymäaika, äidinkieli, asuinkunta, sekä eläkkeitä (eläkkeen alkamispäivä ja kuukausieläkkeen määrä), työsuhteita (työuran pituus, eläkettä kartuttaneet palkka- ja yrittäjätulot, työskentelysektori, työnantajan toimiala ja henkilöstömäärä) sekä työttömyys- ja sairauspäiväraajaksojen pituutta koskevat tiedot. Lisäksi tutkimukseen yhdistetään Tilastokeskuksen koulutusta, ammattia ja sosioekonomista asemaa koskevat tiedot.

Kyselystä ja rekisteritiedoista yhdistettyä aineistoa säilytetään Eläketurvakeskuksessa toistaiseksi. Kyselyssä kerättäviä tietoja voidaan käyttää myöhemmin Eläketurvakeskuksen tutkimuksissa, joissa tarkastellaan vastaavia kysymyksiä. Tietojen käyttötarpeen päätyttyä aineiston kyselyllä kerätty osa voidaan siirtää tutkimuskäyttöön Yhteiskunnalliseen tietoarkistoon (lisätietoja <https://www.fsd.uta.fi/fi/>). Tässä vaiheessa aineistosta poistetaan kaikki siihen yhdistetyt rekisteritiedot ja siitä poistetaan kaikki henkilötunnisteet. Lisäksi vastauksia karkeistetaan, eli sellaisia ryhmiä, joissa vastauksia on vain vähän, yhdistetään isommiksi ryhmiksi.

Tietojen luovutukset ja suojauksen periaatteet

Tutkimukseen poimittujen henkilöiden osoitetiedot lähetetään Tutkimustie Oy:lle kyselyn toteuttamista varten. Tutkimustie Oy lähettää kyselyt, tallentaa vastaukset sähköiseen muotoon ja toimittaa aineiston Eläketurvakeskukselle. Tämän jälkeen, kuitenkin viimeistään kolmen kuukauden kuluttua vastausten keräämisen päättymisestä Tutkimustie Oy poistaa osoitetiedot käytöstään ja tuhoaa vastauslomakkeet tietoturvasyistä. Tietoja Tutkimustie Oy:ssä käsittelevät henkilöt ovat allekirjoittaneet salassapitosopimuksen.

Aineiston muusta käsittelystä vastaavat Eläketurvakeskuksen tutkimustyöhön osallistuvat henkilöt. Tietoja ei siirretä Euroopan Unionin tai Euroopan talousalueen ulkopuolelle.

Eläketurvakeskuksessa pääsy henkilötietoihin on rajattu vain niille henkilöille, joiden työtehtävät sitä edellyttävät. Eläketurvakeskus valvoo tietojärjestelmiensä ja niiden sisältämien henkilötietojen käyttöä. Tietoja käsittelevät henkilöt ovat lakisääteisen salassapitovelvollisuuden alaisia ja ovat lisäksi allekirjoittaneet erillisen vaitiolositoumuksen.

Rekisteröidyn oikeudet

Tarkastusoikeus: Rekisteröidyllä on oikeus saada tietää, mitä häntä koskevia tietoja tutkimukseen liittyen on talletettu. Mikäli henkilö haluaa tarkastaa itseään koskevat tiedot, hänen on esitettävä tietojen tarkastuspyyntö tässä tietosuojaselosteessa nimetyllä tietosuojavastaavalle.

Oikeus korjata tietoja: Rekisteröidyillä on oikeus pyytää virheellisten tietojensa korjaamista Eläketurvakeskukselta. Pyyntö esitetään tässä tietosuojaselosteessa nimetyllä tietosuojavastaavalle.

Oikeus perua osallistuminen: Rekisteröidyllä on oikeus peruuttaa osallistumisensa yksittäiseen tutkimukseen, jolloin tiedot poistetaan aineistosta. Pyyntö esitetään tässä tietosuojaselosteessa nimetyllä tietosuojavastaavalle.

Valitusoikeus: Jos Eläketurvakeskus ei toteuta rekisteröidyn pyyntöä, Eläketurvakeskuksen on ilmoitettava rekisteröidylle viipymättä ja viimeistään kuukauden kuluessa pyynnön vastaanottamisesta syy kieltäytymiseen ja kerrottava mahdollisuudesta tehdä valitus valvontaviranomaisille.